

JWF

Til: Styringsgruppa for nytt museum på Odderøya
Fra : Prosjektledelsen
Dato: 20.08.10

Museumsplanene på Odderøya – valg av konkurranseform og økonomiske konsekvenser

Bakgrunn

Styret for Vest-Agder museet er styringsgruppe for nytt museum på Odderøya. På styremøtet 21.06.10 ble det bla gjort slikt vedtak:

” Til neste styremøte utarbeides det saksutredning med vekt på følgende punkter: Valg av parallelloppdrag eller arkitektkonkurranse (åpen/begrenset) samt prekvalifisering. Økonomisk dekning av disse løsningene utredes.”

Dette notatet fra prosjektledelsen følger opp ovennevnte vedtak.

Forutsetninger for vurderingene

For å kunne ta stilling til konkurranseform må en først klargjøre hvilken oppgave som konkurransen skal gi svar på. Utgangspunktet er flytting av fylkesmuseet med etablering av nytt formidlingsbygg og museumshavn. Lokaliseringen og utforming må skje innenfor rammene av vedtatt reguleringsplan for Odderøya.

Det arbeides med forslag til rom- og funksjonsprogrammet som skal definere rammene for innholdet i nytt formidlingsbygg. Gjennom denne prosessen blir det tydelig at for å få et attraktivt nytt museum med et moderne formidlingsbygg, må vi i konkurransen se på mer enn selve byggeriet. Viktige elementer som må vurderes i tillegg til selve bygget er:

- Lokalisering og utforming av formidlingsbygget i forhold til samspill med omgivelsene, for eksempel forholdet til Salamanderparken, til museumshavna, til eksisterende bygg på lasarethøyden, til eventuelt friluftsmuseum på Flaten og til andre aktiviteter på Odderøya (for eksempel Kilden)
- Plassering av formidlingsbygget i forhold til trafikkstrømmene inn til Odderøya (enten de kommer fra parkeringsplassen eller gående/syklende fra nåværende hovedadkomst).

Dette betyr at vi gjennom konkurransen både må få svar på hvordan en kan få en helhetlig utvikling av et samlet og attraktivt museumsanlegg som en del av byens og Odderøyas utvikling samtidig som en skal få svar på hovedgrep for løsninger på formidlingsbygget.

Konkurransen må derfor løse mange problemstillinger som krever bredere fagkompetanse enn arkitekter.

Aktuelle konkurranseformer

Konkurransen må gjennomføres i samsvar med Lov om offentlige anskaffelser. Oppdraget må beregnes i forhold til både kjøp ved selve konkurransen og etterfølgende mulige oppdrag. Det medfører at kostnadene vil overstige 0,5 mill.kr. og at det må gjennomføres etter reglene om anskaffelse over EØS-terskelverdiene. I en slik situasjon har vi noe forenklet to alternative konkurranseformer:

- Åpen eller begrenset anbudskonkurranse (organisert som et parallelloppdrag)
- Plan- og designkonkurranse (arkitektkonkurranse)

Plan- og designkonkurranse

I plan- og designkonkurranser utarbeides et konkurransegrunnlag (inkludert rom- og funksjonsprogram). Det er strenge formkrav til prosessen. Det er oppstartsmøte der prosjektet og konkurransen blir presentert. Det kan stilles spørsmål til oppdragsgiver innenfor avtalte frister som skal besvares til alle. Dette skjer skriftlig. Deretter er det innlevering og evaluering (juryering). De beste forslagene premieres, men det er ikke noe honorar for å delta i konkurransen. Vinner av konkurransen engasjeres til det videre oppdraget.

Vi skiller her mellom en åpen og en begrenset plan- og designkonkurranse:

- En åpen konkurranse hvor alle som tilfredsstillt visse formelle minimumskrav kan melde seg på og de innleverte forslag vurderes av en jury som skal sammensettes etter visse kriterier (Minst 1/3 arkitekter og vanlig regel at det godkjennes av Norske Arkitekters Landsforening). Ved store konkurranser kan det bli svært mange deltakere og evalueringen blir meget omfattende

- En begrenset konkurranse. Her defineres på forhånd klarere krav til de som skal delta og oppdragsgiver velger på dette grunnlag ut et begrenset antall (3-5) som skal delta i den videre konkurransen. Evalueringen skjer på samme måte ved en jury

En åpen konkurranse har den fordel at det åpnes for at alle kan delta. Deltakerne vil ha mindre sannsynlighet for å vinne videre oppdrag. Dermed legges vanligvis mindre arbeid i hvert forslag. Evalueringen er også vesentlig mer omfattende. Men den viktigste ulempen er at en kan få en vinner av konkurransen som har lite relevant erfaring fra tilsvarende prosjekter og kan vise seg å ha for liten reell kompetanse til å gjennomføre det videre arkitektoppdraget.

En begrenset konkurranse har den fordel at en på forhånd velger ut et begrenset antall som tilfredsstillende visse krav (for eksempel erfaring fra tilsvarende prosjekter). Dermed har en større sikkerhet for at den som får oppdraget har den rette kompetansen til å gjennomføre det videre oppdraget. Dette er etter vårt skjønn det viktigste argumentet for en begrenset konkurranse. Sannsynligheten for å vinne konkurransen er også større og dermed forventes mer omfattende og bedre innleverte forslag. Arbeidet for juryen blir også mer begrenset.

Paralleloppdrag

Paralleloppdrag skiller seg fra plan- og designkonkurranser på følgende måte:

- Dette er en tjenestekjøp hvor oppdragsgiver kjøper alle innleverte forslag. Han står reelt sett mye friere til å bruke de ulike elementene fra de ulike forslagene i en videre prosess. Prosessen kan også legges opp slik at en ber ulike team fokusere mer på ulike problemstillinger.
- Det er en aktiv dialog mellom deltakerne og oppdragsgiver underveis i konkurransen. For eksempel vil deltakerne presentere sine foreløpige forslag og oppdragsgiver gir sin tilbakemelding. Det kan eventuelt gjennomføres flere slike møter underveis i konkurranseperiode. Her skiller paralleloppdrag seg grunnleggende fra plan- og designkonkurranse hvor de ikke er reell dialog med deltakerne etter at konkurransedokumentene er utlevert (unntatt at det kan stilles konkrete spørsmål som alle skal få like svar på).
- En står friere i forhold til sammensetning av deltakerteamene og i forhold til sammensetning av gruppen som skal evaluere forslagene. Det må være fagkompetanse i vurderingsgruppen (bedømmelseskomiteen), men det er ikke samme formkrav i forhold til 1/3 arkitekter oppnevnt av NAL slik det er i arkitektkonkurranser.
- Siden det er et tjenestekjøp må deltakerne få et honorar. Det skal uttrykke en forventning til arbeidsinnsatsen. Honorarer vil i konkurranser på vår størrelse være i størrelsesorden kr 200.000 – 250.000 for de 3-5 teamene som kvalifiseres til arbeidet (gitt at de til slutt leverer et visst minimum i forhold til de krav til som er stilt til materialet). Dersom det skulle organiseres som en plan- og designkonkurranse ville de beste forslagene få en premie. Samlet sum ville normalt bli noe lavere enn i paralleloppdrag. Det vil avhenge av hvor mange en til slutt velger å premiere.

Anbefaling om valg av konkurranseform

Prosjektledelsen anbefaler valg av paralleloppdrag. Det begrunnes særlig med at de faglige utfordringene i denne konkurransen er så omfattende at vi mener prosjektet er tjent med fagteam med bredere sammensetning, en god prosess (dialog) med deltakerne underveis før innlevering og at vi kan stå friere i forhold til sammensetningen av de som skal delta i evalueringen av forslagene. Videre er det et poeng at vi står friere i forhold til videre valg (for eksempel at en bruker ulike team til ulike oppgaver eller helt andre team senere), mens en i plan- og designkonkurranser i praksis er forpliktet til å bruke vinneren i det videre arbeidet. Selv om kostnadene til konkurransen *kan* bli noe høyere enn i plan- og designkonkurranser, viser erfaringene at de innleverte forslag i paralleloppdrag er bearbeidet vesentlig mer og at det derfor blir mindre kostnader ved den videre prosessen ved gjennomføring av prosjektet.

Prekvalifisering

Vi anbefaler at det uansett gjennomføres en prekvalifisering slik at antall deltakerne i konkurransen blir begrenset. Vi anbefaler at deltakerne til den videre konkurransen velges ut i fra:

- Tekniske og faglige kvalifikasjoner til de tilbudte *firma*
- Sammensetning av *fagteamet*. Det anbefales at teamet minimum skal ha arkitekt, landskapsarkitekt og samferdselskompetanse (forutsatt at det blir paralleloppdrag). Tilbudt personell dokumenteres gjennom CV
- Teamets erfaringer fra tilsvarende oppdrag de senere år

Økonomi

Det er til nå påløpt kr 150.000 eks mva i honorar til PTL. Det forventes kostnadene for PTL til slutføring av rom- og funksjonsprogram, gjennomføring av konkurransen og evaluering av denne (inkludert sekretær for

evalueringskomiteen), vil kunne bli på ytterligere inntil ca kr 350.000 eks mva. I tillegg kommer honorar til deltakerne i parallelloppdraget (eventuelt premie til vinnerne) og kostnader til evalueringskomiteen mv.

Dersom arbeidet gjennomføres som parallelloppdrag anbefales antall team begrenset til 4 og honoraret kr 250.000 pr team. Samlet kostnad 1,0 mill.kr. eks mva. Det bør i tillegg beregnes inntil kr. 100.000 eks mva i andre kostnader, feks til evalueringskomiteen og deres arbeid.